

med Hensyn til Økonomi- og Værkstedsløfaler, har man anerkendt som nødvendige og som en Følge deraf bevilget de dertil nødvendige Summer.

Hvad der i høj Grad trænger til Forandring derne, er Køkkenet, Vasteriet og Værkstedsløfalerne. De ere forældede og alt for smaa i Forhold til det Antal Patienter, som opholder sig der, for hvem der skal tilvejebringes Næringsmidler, og for hvem der skal vadsfes. Dertil kommer ogsaa, at disse Indretninger, baade Køkkenet og især Vadsferiet ikke ere forsynede med tidsvarende Indretninger. Saaledes er Vadsferiet f. Eks. ikke noget Dampvadsferi, hvad man vistnok efter Nutidens Fordringer maa betragte som en temmelig nødvendig Ting ved en Anstalt af denne Bestaaffenhed. Værkstederne ere alt for smaa og alt for faa. Der er for Tiden kun 4 Værkstedsløfaler, som endda ligge saa uheldigt, at man kun kan komme ind i dem ved at passere ad een Indgang til dem alle, altsaa gaa igennem dem. Det er naturligvis en betydelig Ulempe. For det første er der paa Anstalten blandt dens 500 Patienter en Del Haandværkere, for hvem det er heldigt at finde en passende Bestaaffigelse ved det Sag, de ere vante til, og dernæst er det med Hensyn til sindssyge altid en uheldig Ting, at de skulle have uvedkommende Personer gaaende igennem de Stuer, hvor de opholde sig. Det er noget, der let kan distrahere dem og bevirke, at de blive urolige. Den Del af Patienterne, man ikke har kunnet bestaaffige i Værkstederne, har man kun kunnet bestaaffige med Brændestøring i meget daarlige Kælderløfaler, og derfor er det ogsaa af den Grund nødvendigt at faa Forandringer, ved at der tilvejebringes nogle flere Værksteder.

De faa Forandringer, der skulle foretages, ere, som de Herrer ville se, ikke betydelige, idet de tilfammen, bortset fra Agerbrugsinstitutionen, løbe op til ca. 200,000 Kr. Der er i Folketingets Udvalgsbetænkning som Bilag tilføjet et Overflag over Hovedsummerne og over de Ombygninger og Forandringer, som foreslaas. Efter at man i Folketingsudvalget havde valgt den Stilling ikke at ville anbefale Agerbrugskolonien men kun de andre nødvendige Ombygninger og øvrige Foranstaltninger, blev jeg anmodet om gennem Arkitekten at tilvejebringe et forandret Overflag, hvor Agerbrugskolonien var udeladt, og et saadant Overflag er det, der gives som Bilag til Folketingets Betænkning. Jeg vil tilføje, at ved en Naadslagning, som fandt Sted om Sagen med mig, var tillige Arkitekten og Overlægen til Stede, som begge erklærede sig enige i det stillede Forslag, som nu her foreligger, og

ved hvilke man vil opnaa, at Anstalten ved Dringe, som allerede er en temmelig gammel Anstalt, vil kunne blive tidsvarende og forsvarelig i enhver Henseende. Udgifterne falde, som De ville se ved at kaste et Blik paa det omtalte Overflag, navnlig i 2 omtrent lige store Dele, nemlig dels til de egentlige Byggearbejder, som udgøre ca. 100,000 Kr. og dernæst til Udgifter til Maskiner og Ingeniørarbejder, som ogsaa omtrent er 100,000 Kr., der fordele sig saaledes, at der til en Køkkenbygning Opsøvelse skal anvendes 33,000 Kr., til Maskiner og Tilbehør i denne 35,000 Kr., til et Kædelhus 15,000 Kr., til Maskiner og Tilbehør i dette 22,000 Kr., til en Vasteribygning 18,000 Kr., til Maskiner og Tilbehør i denne 42,000 Kr., til en Depotbygning 14,000 Kr., til en Kontorbygning 14,000 Kr. Saa er det endvidere paatænkt at opføre et Vighus, med en Udgift paa 2,500 Kr., et Damppumpeværk til Hovedgaardens Brønd til 4,100 Kr. og til Forbedring og Flytning af Dampsprøjtewærket at anvende 1,655 Kr. De øvrige Udgifter ere af mindre Betydning. Det egentlige Overflag lyder paa 229,400 Kr., men da man har ment, at det paa flere Punkter var temmelig rigeligt, er Bevillingen bleven nedsat til 200,000 Kr., idet man gaar ud fra, at dette Beløb eller i alt Fald saa omtrent dette Beløb vil være tilstrækkeligt. Jeg vil tillade mig at anbefale Tinget at vedtage Lovforslaget. Derved opnaas jo det store Gode, at Arbejderne kunne begynde i Sommer, og at vi saaledes kunne faa disse meget nødvendige Forbedringer, der haardt tiltrænges ved Anstalten, saa meget hurtigere i Stand.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Agerbruget, saa er det jo ikke Meningen at udelukke, at Patienterne kunne anbringes og anvendes til det Arbejde, idet det i Betænkningen er udtalt, at man ikke vilde have noget imod, at Anstalten overtog hele Avlingen selv, og ogsaa paa de aarlige Budgetter, som jo bevilges paa Finansloven, kunde faa bevilget, hvad der behøvedes til den fornødne Udvidelse af Avlsbygningerne. Denne Anstalt har nemlig et Tilliggende af omtrent 100 Tdr. Land: ca. 42 Tdr. Land Skov og Have, 45 Tdr. Land Agerjord og 17 Tdr. Land Eng. Nu for Tiden er en Del af dette — 33 Tdr. Land — bortforpagtet for en aarlig Afgift af omtrent 932 Kroner, men da maatte meget taler for, at Anstalten overtager den hele Avling, nemlig dels det, at man altsaa vil kunne benytte en Del af de sindssyge ved Arbejder og derved staffe dem en Bestaaffigelse, som ligner den, de ellers have været vante til, eller som i